

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6477/21
7.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Бугарски, адвокат из Вршца, ул.Жарка Зрењанина бр.44, против туженог ББ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 496/19 од 22.2.2021. године, допуњене пресудом истог суда П 496/19 од 20.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 7.3.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе тужиоца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 496/19 од 22.2.2021. године, допуњена пресудом истог суда П 496/21 од 20.10.2021. године, у ставу првом изреке, делу става другог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова за износ од 300.000,00 динара, на име претрпљеног страха за износ од 125.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова услед наружености за износ од 150.000,00 динара као и за камату на ове износе, те у ставу трећем, четвртном, петом и шестом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 496/19 од 22.2.2021. године, допуњена пресудом истог суда П 496/19 од 20.10.2021. године, у преосталом делу става другог изреке, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати износ од још 250.000,00 са законском затезном каматом од 22.2.2021. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, док се у преосталом делу за износ од још 500.000,00 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате, као и за законску затезну камату на досуђени износ од 250.000,00 динара од дана подношења тужбе до дана пресуђења тужбени захтев **ОДБИЈА**, као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 200.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 125.000,00 динара за претрпљени страх, износ од 250.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности и износ од 150.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, односно укупан износ од 725.000,00 динара, као и на име накнаде материјалне штете по основу изгубљене зараде износ од 296.734,50 динара, на име трошкова набавке лекова износ од 10.118,24 динара и трошкове превоза на контролне прегледе износ од 33.155,20 динара све са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате, у року од 15 дана по правоснажности пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу преко укупно досуђеног износа нематеријалне штете од 725.000,00 динара до тражених 2.050.000,00 динара, а за износ од још 1.325.000,00 динара са законском затезном каматом на појединачне видове нематеријалне штете на начин како је то ближе наведено у том ставу изреке. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете преко досуђених износа а за износ од 296.734,50 динара на име изгубљене зараде, за износ од 10.118,24 динара на име трошкова набавке лекова и за износ од још 55.844,80 динара на име трошкова превоза на контролне прегледе, као и за законску затезну камату на ове износе од дана подношења тужбе до коначне исплате. Ставом четвртим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име ренте која обухвата трошкове набавке лековаи месечни износ изгубљене зарадеплаћа месечно износ од 22.813,13 динарапочев од дана пресуђења најкасније до 10. у месецу за текући месец па убудуће све док за то постоје законски услови, стим да ће доспеле износе платити одједном, у року од 15 дана по правоснажности пресуде. Ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу износе месечне ренте плаћаод дана подношења тужбе до дана пресуђења као и за износ месечне ренте преко досуђеног износа од 22.813,13 динара до траженог износа од 45.626,26 динара, односно за износ од још 22.813,13 динара. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 216.030,00 динара као у року од 15 дана. Ставом седмим изреке одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова парничног поступка од дана пресуђења до дана извршности пресуде.

Допунском оресудом Основног суда у Вршцу, Судска јединица Бела Црква П 496/21 од 20.10.2021. године обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка, поред износа од 216.030,00 динара досуђеног пресудом од 22.2.2021. године исплати износ од још 21.000,00 динара у року од 15 дана.

Против првостепене пресуде од 22.2.2021. године, парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога, и то тужилац побијајући пресуду у ставу другом, трећем и петом изреке а тужени у ставу првом, четвртном и шестом изреке. Трошкове другостепеног поступка су тражили и исте определили.

Допунском оресудом Основног суда у Вршцу П 496/21 од 20.10.2021. године обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка, поред износа од 216.030,00 динара досуђеног пресудом од 22.2.2021. године исплати износ од још 21.000,00 динара у року од 15 дана.

Приликом доношења ожалбене ожалбене пресуде првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 372. ст. 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Побијана пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 12. ЗПП-а, на коју се посебно указује жалбеним наводима туженог, јер је изрека пресуде јасна и непротивречна сама себи и разлозима пресуде, а у пресуди је дато довољно јасних и непротивречних разлога о битним чињеницама на којима је одлука заснована, тако да пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 26.10.2016. године тужилац је заједно са својим стрицем ВВ, био ангажован од стране туженог да са његове њиве која је удаљена око 200м од села ..., прикупе и утоваре на тракторску приколицу бале сојине сламе а затим да исте истоваре испред куће тужиоца. Стриц тужиоца и супруга туженог су на приколицу трактора убацивали бале сламе. Тужилац је на тракторску приколицу поређао 7 редова бала сламе и пошто није могао да сиђе са приколице јер тужени није понео пајван (уже) помоћу кога би се спустио, тужилац је приликом повратка до куће туженог седео на шестом реду бала сламе, на висини од око 3м од пода приколице, окренут према тракторској кабини. Бале сламе на приколици трактора нису биле везане пајваном нити је тужени на други начин обезбедио терет за транспортовање до његове куће. У повратку до куће туженог, трактором је управљао тужени, а у кабини трактора је седела његова супруга док је тужиочев стриц седео на руди тракторске приколице. Приликом скретања у ул..., тужени је да би избегао да трактором оштети возила која су била паркирана у близини, трактором скрену ближе ораха који се налази у близини, којом приликом се једна грана од ораха откачила, ударила тужиоца и оборила га на земљу. Тужилац је пре пада, видео да су гране ораха у висине шестог реда бала сламе па је покушао да дозове туженог и упозори га да заустави трактор, међутим ни тужени а ни друга лица нису чула тужиоца, па је тужени зауставио трактор тек након пада тужиоца на земљу. Услед пада са приколице тужилац је задобио тешке телесне повреде у виду губитка свести и реакције на подржаје, заглављења можданог стабла, крвни подлив испод и изнад тврде можданице у десном потиљачном пределу, отворени прелом базе лобање, вишеделни компресивни прелом тела 10. и 11. грудног пршљена са стенозом кичменог канала и спастичну одузетост доњих екстремитета. Вештачењем од стране судског вештака специјалисте ортопедије и трауматологије утврђено је да је тужилац у тренутку повређивања трпео јаке болове који су трајали до пријема у ОБ Вршац, када је пао у кому. Након буђења из коме (три дана) тужилац је осећао јаке болове у глави и кичми који су трајали 3-4 дана, а у наредних 2-3 недеље осећао је болове слабог интензитета, док је болове слабог интензитета са повременим боловима средњег интензитета трпео у наредних 6-7 месеци. Након друге операције тужилац је трпео бол јаког интензитета у трајању од 1-2 дана, болове средњег интензитета у трајању 7-10 дана а болове слабог интензитета тужилац је трпео у наредних 2,3 месеца, стим да болове слабог и средњег интензитета трпи и сада нарочито када се мења време

или дуже стоји тј.хода са штакама. Према налазу овог вештака, тужилац ће у обичном животу моћи самостално да обавља већину послова из области самопослуживања и то у седећем положају (храњење, чешљање, умивање, окретање и седење у кревету), док ће ход изводити на собним релацијама уз помоћ штака али ће му помоћ бити потребна при устајању са столице а на дужим релацијама ће користити инвалидска колица на ручни погон. Мокрење ће бити регулисано и често ће користити катетер, а велика нужда ће се стимулисати лековима. Тужилац неће моћи изводити послове од привредног значаја као ни послове који су везани за лична задовољства, а за које је потребно стајање или ходање, односно трчање. Услед задобијених повреда код тужиоца је настало трајно умањење опште животне активности од 65%. Даље је вештачењем утврђено да код тужиоца постоји и естетска наруженост у већем обиму, због постојања ожилка изнад десног уха и на леђима, атастичног хода, трапавих некординисаних покрета ногу, хода са заношењем, немогућности ходања по правој линији и сл. Вештачењем од стране вештака специјалисте неуропсихијатрије и субспецијалисте судске психијатрије и форензичког психијатра утврђено је да је тужилац трпео страх јаког интензитета у трајању од више десетина секунди до губитка свести, односно западања у трауматску кому, а након буђења из коме-након три дана тужилац почиње да доживљава секундарни страх јаког интензитета који је трајао око 9 дана, док се налазио на неуропсихијатрији на ВМА и био подвргнут два операцијама, након чега страх код тужиоца слаби тако да је у наредна два месеца док се налазио на лечењу на неурологији у ОБ Вршац трпео страх јаког до средњег интензитета. Страх средњег интензитета тужилац је трпео у трајању од око 6,5 месеци у време рехабилитационог третмана на клиници у Београду, односно до 28.7.2017. године. Након тога тужилац је трпео страх лаког интензитета у трајању око 7 месеци све до поновног оперативног захвата ради санације дефекта костију лобање на НФ ВМА када се интензитет страха повећава тако да тужилац трпи секундарни страх средњег интензитета у трајању око 12 дана, а потом поново секундарни страх лаког интензитета у трајању од око 3 месеца до санације тог процеса 1.6.2018. године. Потом он има плашњу која је трајала око годину дана уз пораст до интензитета секундарног страха средњег до лаког интензитета у трајању од око 3 недеље због развоја гнојног процеса пршљенова кичменог стуба због чега је поново хоспитализован на ВМА и оперисан. Након тога код тужиоца је постојао страх лаког интензитета у трајању од око 12 дана. Задњу контролу на ВМА тужилац је имао 21.7.2020. године, када је лечење тужиоца окончано, након чега тужилац нема доживљавања секундарног као ни позног страха везаног за присећање на критичан догађај. Укупно трајно умањење опште животне активности код тужиоца износи 65%, услед чега тужилац трпи и трпеће трајне душевне болове јаког интензитета. Код тужиоца постоји и последично настала естетска и функционална наруженост због чега тужилац трпи и трпеће трајно душевне болове-патње јаког до средњег интензитета.

У време незгоде тужилац је био стар 19 година, завршио је основну школу а издржавао се тако што је обављао сезонске послове код трећих лица (вукао ђубриво, товарио сено, детелину, сламу, угаљ, дрва, крунио кукуруз), радио је сваки дан сем недеље и верских празника и на тај начин остваривао зараду од 1.500,00 до 2.500,00 динара дневно у зависности од врсте послова за које је био ангажован. Након незгоде тужилац није у могућности да обавља физичке послове и остварује зараду на начин на који је то до тада чинио. За време лечења тужилац је имао трошкове везано за набавку лекова као и трошкове превоза ради одласка на контролне прегледе у Београд и Вршац.

Вештачењем од стране вештака економске струке утврђено је да висина изгубљене зараде тужиоца у периоду од дана повређивања до подношења тужбе износи 593.469,00 динара, да је тужилац од момента отпуштања са хоспитализације (28.7.2017. године) до дана подношења тужбе (5.10.2018. године) имао трошкове за набавку лекова у износу од 20.236,48 динара и трошкове превоза на контролне прегледе (укупно 12) у износу од 66.310,14 динара те је утврђена и висина просечне месечне зараде коју тужилац због последица насталих услед задобијених потреба, односно неспособности за рад није у могућности да оствари као и месечних трошкова за набавку лекова у укупном износу од 45.626,26 динара. Поводом наведене незгоде, ПС Бела Црква је дана 2.11.2016. године против туженог поднела кривичну пријаву због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл.297 ст.3 у вези чл.280 ст.3 у вези чл.1 КЗ, којом му је стављено на терет да је дана 26.10.2016. године око 9,00 часова у стању урачунљивости, када је био способан да схвати значај свог дела и способан да управља својим поступцима, као учесник у саобраћају на путевима, не придржавајући се саобраћајних прописа из чл.116 ст.4 ЗОБС-а на путевима, тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност тело људи, на тај начин што је управљао својим трактором марке “ИМТ-539” рег.ознаке ... коме је била придодата приколица марке и типа “Сонборка-5185 ВК”-5т, у којој су биле натоварене бале сламе и на којима је на петом реду седео оштећени АА, крећући се асфалтним путем кроз насељено место ..., иако је био свестан да таквом својом вожњом може доћи до саобраћајне незгоде, олако држећи да до исте неће доћи или ће је моћи избећи, па је дошавши до кућног бр.... у ул...., није добро проценио висину бала сламе на приколици у односу на висину грана дрвећа које су се простирале изнад пута, услед чега је дошло до контакта грана са оштећеним и пада истог на коловоз, којом приликом је оштећени задобио тешке телесне повреде у виду прелома лобање и можданог крварења, иако је могао бити свестан да услед овакве његове вожње може доћи до повређивања другог лица, олако држећи да до тога неће доћи и био свестан да је његово дело забрањено. Даном 15.8.2017. године ОЈТ у Вршцу је применом одредаба о одлагању кривичног гоњења, одбацило наведену кривичну пријаву јер је тужени уплатио износ од 50.000,00 динара у хуманитарне сврхе.

Полазећи од тако утврђено чињеничног стања првостепени суд је применом одредаба чл.116 Закона о безбедности саобраћаја на путевима (“Сл.гласник РС” бр.41/2019, 53/2010, 101/2011, 32/2013-одлука УС и 55/2014) те чл.154 ст.1, 185, 195 и 200 Закона о облигационим односима, закључио да је тужени дужан да тужиоцу накнади штету, јер је као возач трактора на који је била придодата приколица поступио противно тада важећим одредбама чл.116 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, с обзиром да је на приколици превозећи бале сојине сламе које су биле поређане у висини од 7 редова, односно у висини од преко 3м од пода приколице која прелази висину товарног сандука и које нису биле обезбеђене пајваном (ужетом), и то на нестабилном терену, превозио тужиоца те је погрешно проценио висину товара (бала сламе) на приколици у односу на висину грана дрвећа које су се простирале изнад пута, услед чега је једна од грана ударила у тужиоца и оборила га на тло, којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде и као последицу задобијених повреда претрпео материјалну и нематеријалну штету. Такође, првостепени суд је оценио да постоји и допринос тужиоца настанку штете и то у висини од 50%, а који се огледа у томе што је тужилац пристао да се превози на балама сламе које су биле поређане у 7 редова, односно на висини од преко 3м од пода приколице и које при томе нису биле

обезбеђене пајваном или на други одговарајући начин, иако је према сопственим наводима, знао да на тој висини не сме да седи на товару приколице, па је обавезао туженог да тужиоцу, сразмерно његовом доприносу за настанак штетног догађаја, накнади штету и одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је одлучио као у ставу првом, делу става другог изреке којим је одбијен тужбени захтев за претрпљене физичке болове, претрпљени страх и душевне болове због наружености у износима ближе наведеним у том ставу изреке, као и у ставу трећем, четвртом и петом изреке а за своју одлуку у том делу је дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд, као другостепени.

Цењени су наводи жалбе туженог којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања указивањем да је првостепени суд пропустио да утврди одлучне чињенице за доношење одлуке у овој парници а тичу се броја редова бала сламе који су били на приколици односно на којој висини су се налазиле бале сламе, на којој висини су биле гране изнад коловоза, висине на којој се тужилац налазио као и чињеницу како је дошло до повређивања тужиоца те навођењем да је тужилац раније имао прилику да види како је његов ујак паковао бале сламе и како је сишао са тракторске приколице те истицањем да тужилац није желео да сиђе са бала и свесно се изложио опасности по свој живот и тело иако је од стране туженог и његове супруге био упозорен на постојање опасности од пада и плаћања новчане казне, али су ови наводи неосновани. Ово због тога што је, супротно жалбеним наводима, све чињенице битне за доношење одлуке у овој парници првостепени суд потпуно и правилно утврдио из изведених доказа које је правилно ценио у смислу чл.8 ЗПП-а, а наводима жалбе туженог којима интерпретира чињенично стање на свој начин исто није доведено у сумњу. Наиме, супротно жалбеним наводима, првостепени суд је из изведених доказа, и то исказа тужиоца и сведока ВВ утврдио да је тужилац седео на балама сламе које су се налазиле на тракторској приколици и то на висини од око 3м од пода приколице, а из уверења МУП-а, ПУ Панчево, ПС Бела Црква од 5.5.2017. године произилази да је тужилац седео на највишем реду бала сламе на приколици те је на основу овог уверења, исказа сведока ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ и исказа тужиоца несумњиво утврђено да је до повређивања тужиоца дошло на тај начин што је приликом проласка трактора са приколицом, којим је управљао тужени, испод грана стабла ораха једна од грана ударила тужиоца у главу услед чега је тужилац пао са приколице на земљану површину коловоза ул.... и том приликом задобио тешке телесне повреде. О томе које ће чињенице узети као доказане, односно коме ће од саслушаних странака и сведока поклонити веру одлучује суд на основу сопственог уверења и резултата целокупног поступка, у смислу чл.8 ЗПП-а. У поступку који је претходио доношењу побијане одлуке као доказно средство у погледу основаности тужбеног захтева, претежно се јавља саслушање странака и сведока. У конкретном случају, првостепени суд је ценећи исказе саслушаних сведока и странака, али и друге изведене доказе, дао оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучних чињеница поклања веру тужиоцу а не туженом и исказу сведока ЕЕ, супруге туженог. Прецизније, првостепени суд је образложио које исказе и у ком делу је прихватио, наводећи при томе логичне и јасне разлоге због којих неке од исказа није прихватио. Стога, како је чињенице битне за оцену основаности тужбеног захтева првостепени суд утврдио на основу правилне оцене свих изведених доказа у

смислу чл.8 ЗПП-а, то се неосновано жалбом туженог оспорава чињенично стање на коме је побијана пресуда заснована.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима се указује да је тужилац искључиво одговоран за насталу штету и да нема пропуста на страни туженог те да је и поред пропуста на страни тужиоца за насталу штету одговоран управљач пута који је био у обавези да одржава пут сходно Закону о јавним путевима као и наводи жалбе тужиоца којима се указује да не постоји допринос тужиоца настанку штетног догађаја. Ово због тога што је првостепени суд на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно закључио да постоји основ обавезе туженог да тужиоцу накнади штету коју је претрпео услед пада са тракторске приколице обзиром да је тужени као возач трактора на који је била прикачена приколица поступао супротно тада важећим одредбама чл.116 Закона о безбедности саобраћаја на путевима јер је превозећи бале сојине сламе на висини која прелази висину товарног сандука а које нису биле везане пајваном (ужетом) нити на други начин обезбеђене ради сигурности и то на нестабилном терену, превозио тужиоца на последњем реду бала сламе те је приликом проласка трактором испод грана дрвета ораха које су се простирале изнад пута пропустио да се увери да ли на безбедан начин по тужиоца може проћи испод тих грана услед чега је једна грана ударила у тужиоца и оборила га на земљу, којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде. Из наведених разлога правилно је оценио првостепени суд да је неоснован и приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог, а тужени уколико сматра да су за то испуњени услови, може регресном тужбом од јавног предузећа одговорног за управљање путевима у посебном поступку потраживати износе досуђене у овом поступку. Са друге стране, и по оцени овог суда, правилно је првостепени суд утврдио да постоји допринос тужиоца настанку штете од 50% те је правилно закључио да је тужилац и поред тога што је према сопственим наводима знао да не сме да седи на балама сламе на висини на којој су биле поређане на приколици и које нису биле везане пајваном нити обезбеђене на било који други начин, пристао да се на тај начин превози, а што је све допринело настанку штете и штетних последица. Због тога су као неосновани оцењени сви наводи жалби тужиоца и туженог којима се анализирају сопствени поступци као и поступци супротне стране.

Цењени су наводи жалбе тужиоца којима се указује да је првостепени суд пропустио да одлучи о камати коју је тражио на износе месечне рента за период од 5.10.2018. године до дана пресуђења, али су исти неосновани. Ово због тога што из стања у списима, супротно оваквим жалбеним наводима, следи да се приликом доношења одлуке у овом делу првостепени суд кретао у границама постављеног тужбеног захтева како је коначно опредељен у поднеску тужиоца од 17.2.2021. године а из кога произилази да је тужилац у истом истакао захтев за исплату месечне ренте која обухвата трошкове набавке лекова и месечни износ изгубљене зараде почев од 5.10.2018. године као дана подношења тужбе па док за то постоје законски услови, унапред најкасније до 10-ог у месецу за текући месец стим да ће доспеле месечне оброке исплатити одједном и са законском затезном каматом од дана доспелости сваког месечног obroка. Одлучујући о тако постављеном тужбеном захтеву првостепени суд је донео одлуку као у ставу четвртном и петом изреке ожалбене пресуде крећући се у границама постављеног тужбеног захтева.

Неосновани су и наводи жалбе тужиоца којима се указује да је првостепени суд погрешно када је тужиоцу досудио месечну ренту од дана пресуђења те да тужиоцу иста припада од дана подношења тужбе. Ово због тога што се накнада штете у виду новчане ренте може досудити само за штету која постоји у моменту доношења судске одлуке па убудуће, а не и за раније претрпљену штету. Рента је накнада у новчаном облику која се плаћа периодично у унапред утврђеним износима, у смислу чл.188 ст.1 и 2 ЗОО-а, односно то је зарада коју би оштећени остварио у моменту доношења судске одлуке и очекивани губитак ове зараде у будућности, па је правилно првостепени суд поступио када је тужиоцу досудио ренту од дана пресуђења па убудуће док а за то буду постојали законом прописани услови. Наиме, за штету која је већ наступила, у периоду од њеног настанка па до доношења судске одлуке исплата накнаде нема карактер ренте, већ накнаде доспеле штете због изгубљене зараде услед неспособности или делимичне неспособности за рад оштећеног, до тренутка доношења судске одлуке а у конкретном случају првостепени суд је тужиоцу досудио и накнаду штете због изгубљене зараде од тренутка повређивања, односно од момента настале штете до дана подношења тужбе, како је то тужбеним захтевом и тражено.

Приликом одлучивања о жалбама парничних странака у делу којим је првостепена пресуда потврђена, Апелациони суд је имао у виду и остале жалбене наводе, али је код напред наведеног оценио да исти нису од утицаја на доношење другачије одлуке у том делу, па их посебно не образлаже сходно чл.396 ЗПП-а.

Међутим, основано се жалбеним наводима тужиоца указује да је првостепени суд приликом одлучивања о висини новчане накнаде нематеријалне штете име претрпљених душевних болова услед умањења опште животне активности погрешно применио одредбу члана 200. став 1. ЗОО-а, јер досуђени износ за овај вид штете, по оцени Апелационог суда у Београду не представљају правичну накнаду, с обзиром на околности конкретног случаја, утврђени допринос тужиоца настанку штете, јачину и трајање болова као и утврђени проценат умањења опште животне активности, због је чега је побијана пресуда у овом делу преиначена. Одмеравајући висину правичне новчане накнаде за наведени вид нематеријалне штете Апелациони суд је, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада нематеријалне штете, а имајући у виду утврђени степен доприноса тужиоца настанку штете, његове године старости у време повређивања и у време доношења судске одлуке као и у налазу и мишљењу судског вештака описане ситуације у којима се умањење опште животне активности тужиоца огледа оценио да правична накнада због претрпљених душевних болова услед умањења општеживотне активности за 65%, умањена за утврђени допринос тужиоца настанку овог вида штете (50%) износи 500.000,00 динара.

Сходно изнетом, ожалбена пресуда је преиначена у делу става другог изреке, тако што је тужиоцу на име правичне накнаде претрпљене штете због претрпљених болова услед умањења животне активности, поред износа досуђеног ставом првим изреке ожалбене пресуде, досуђен износ од још 250.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења првостепене пресуде, па до исплате, сагласно одредби члана 277. Закона о облигационим односима, док је у преосталом делу, а за износ од још 500.000,00 динара тужбени захтев за овај вид штете одбијен имајући у виду висину постављеног тужбеног захтева (1.000.000,00 динара) као и

допринос тужиоца настанку штете (50%).

Како преиначење није утицало на висину трошкова досуђених првостепеном пресудом, то је потврђена одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу шестом изреке ожалбене пресуде јер је иста донета с обзиром на постигнути успех странака у спору, правилном применом одредаба чл.150 и 153 ЗПП-а.

Неосновано се наводима жалбе туженог оспорава правилност одлуке о трошковима указивањем да је тужилац успео у спору са 50% те да му припадају трошкови сходно успеху у поступку. Наиме, парничној страници у случају успеха у спору припадају трошкови који су били потребни за његово вођење. Када се ради о парницама за накнаду нематеријалне штете успех странке у спору се оцењује према висини досуђеног новчаног износа, с обзиром на то да је то околност која зависи од слободне оцене суда и није позната странци све до доношења судске одлуке. Но, чак и када то није случај, околност да је странци досуђен нижи износ на име накнаде штете од износа који је тражен тужбеним захтевом, не мења чињеницу да је ради доношења судске одлуке и коначно, ради остварења свог права странка била принуђена да води парнични поступак. Из наведеног проистиче закључак да правилна примена одредбе члана 153. став 2. Закона о парничном поступку подразумева да је парничној странци потребно признати трошкове који су били потребни за вођење парничног поступка и који су одмерени према висини са којом је странка успела у спору.

Имајући у виду све напред наведено, применом одредбе члана 390. и 394 тач.4 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове пресуде, док је одлука као у ставу трећем изреке донета применом чл.153, 154 и 165 ЗПП-а обзиром да је тужилац делимично успео са жалбом у поступку пред другостепеним судом па су му сразмерно висини успех признати трошкови састава жалбе у износу од 16.500,00 динара, а одлука као у ставу четвртом изреке донета је применом чл.153 и 165 ЗПП-а јер тужени није успео са жалбом у другостепеном поступку.

**Председник већа-судија
Зорива Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић